

Politiets sikkerhetstjeneste
Den sentrale enhet

Postboks 4773 Nydalen,
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Faksnr. 23 30 51 20
Besøksadresse:
Nydalen allé 35, Oslo

Kontaktperson:

Deres ref.:
Vår ref.: 201000845-4 008
Dato: 11. februar 2011

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Høring – særreaksjoner for utilregnelige

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev av 22. oktober 2011 vedrørende "Utvidelse av virkeområdet for strafferettslige særreaksjoner for utilregnelige som begår vedvarende og samfunnskadelig kriminalitet". Det vises også til e-post fra Torunn Salomonsen hvor det ble avtalt utsatt høringsfrist til 15. 02.2011.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har gjennomgått høringsnotatet og finner det positivt at det foreslås en mulighet for å idømme tidsbegrenset tvungent opphold i psykisk helsevern.

PST skal, sammen med det ordinære politi, forebygge og etterforske trusler mot myndighetspersoner, herunder medlemmer av Kongehuset, Stortinget, regjeringen, Høyesterett eller representanter for tilsvarende organer i andre stater, jf. politiloven § 17b første ledd bokstav a og c.

Disse oppgavene er nært knyttet til psykisk helsevern da en betydelig andel av de personer som framsetter trusler, fra helsevesenets side er diagnostisert med ulike sinnslidelser. Især er forekomsten høy av personer med psykotiske tilstander og alvorlige personlighetsforstyrrelser. I mange tilfeller er psykisk ustabile personers truende atferd mot myndighetspersoner å anse som en del av deres sykdomsbilde. Ut fra vår erfaring er det derfor positivt at det nå foreslås å åpne for å idømme tidsbegrenset tvungent opphold i psykisk helsevern. Vi ser også den utredning som følger som del av tidsbegrenset tvungent opphold som positivt da dette vil gi informasjon som vil være nyttig i det videre forebyggende arbeidet.

Det vises for øvrig også til vår høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet til NOU 2010:3 – Drap i Norge i perioden 2004 – 2009 av 26. 10.2010 hvor vi peker på de utfordringer som ligger i kommunikasjon mellom helsevesen og politi i forhold til trusselutøvere som er psykisk ustabile.

Vi finner likevel grunn til å peke på den utfordring som ligger i terskelen for at vilkårene i forslaget til ny straffelov § 39 nr 3, jf § 39 nr 1 og 2 oppfylles.

Trusler kan framsettes verbalt, skriftlig i form av e-post eller brev eller muntlig ved fysisk opptreden eller per telefon. Vi ser at engasjementet rundt myndighetspersoner (for eksempel Kongefamilien) og deres oppholdssted (Slottet) tidvis kan være svært sterkt. Opptredenene vil for vaktpersonell og andre sikkerhetsinstitusjoner oppleves som svært plagsom og ressurskrevende, samtidig som det er avgjørende å forholde seg til dette for å forebygge et eventuelt angrep. Utfordringen er imidlertid at de handlinger som utføres isolert ikke anses som alvorlige nok til at vilkårene for å idømme tvungent psykisk helsevern er oppfylt.

Trusler eller fysiske angrep mot myndighetspersoner behandles som en mulig trussel mot utøvelsen av demokratiet i Norge. Angrep eller mulige angrep på disse er således svært alvorlig og vårt fokus på det forebyggende arbeidet er her selvsagt sentralt. PST finner at dette området bør omtales i forarbeidene slik at de særskilte hensyn som gjelder myndighetspersoner i Norge fremgår i forhold til vurderingen av alvorlighetsgraden ved handlingene og hvorvidt straffelovens vilkår er oppfylt i disse tilfellene.

Janne Kristiansen